

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BACĂU
SECȚIA I CIVILĂ

Dosar nr. (...)

ÎNCHEIERE

ȘEDINȚA PUBLICĂ DIN : 10 August 2016

Completul compus din:

PREȘEDINTE : (...)

JUDECĂTOR: (...)

GREFIER: (...)

La ordine a venit spre soluționare apelul civil promovat de reclamanta (...) împotriva sentinței civile nr. (...) din (...) pronunțată de Tribunalul Bacău în dosar nr.(...), în contradictoriu cu intimat (...).

La apelul nominal făcut în ședința publică, se prezintă avocat (...) pentru apelanta-reclamantă, lipsă fiind reprezentantul intimatului-pârât.

Procedura legal îndeplinită.

S-a făcut referatul oral asupra cauzei de către grefier ul de ședință, care învederează că la fl. 23- 26 dosar apelanta-reclamantă a depus în scris susținerile cu privire la admisibilitatea sesizării asupra dezlegării chestiunii de drept conform celor dispuse la termenul anterior și că (...) a formulat note scrise cu privire la aceasta (fl. 27 dosar).

Instanța acordă cuvântul cu privire la sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu rezolvarea chestiunii de drept solicitată de apelanta-reclamantă.

Avocat (...) pentru apelanta-reclamantă susține că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 520 Cod procedură civilă și solicită să se dispună sesizarea Î.C.C.J. pentru soluționarea chestiunii prealabile, având în vedere susținerile depuse în scris la dosar, așa cum i s-a pus în vedere.

S-au declarat dezbaterile închise, instanța trecând la deliberare cu privire la sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru soluționarea sesizării formulată de apelanta-reclamantă.

CURTEA

- deliberând -

Asupra prezentei cauze, reține următoarele :

1) Situația de fapt și obiectul cererii de chemare în judecată.

Prin cererea înregistrată pe rolul Tribunalului Bacău la data de (...), sub nr.(...), reclamanta (...) a chemat în judecată pârâtul (...), solicitând instanței ca prin hotărârea pe care o va pronunța să dispună obligarea pârâtului la plata drepturilor salariale reprezentând contravaloarea indemnizației egale cu 7 indemnizații lunare brute, potrivit art. 81 al. 1 din legea nr. 303/2004.

În motivare, reclamanta a arătat că a avut calitatea de procuror în cadrul (...), fiind eliberată din funcție prin pensionare, ca urmare a deciziei nr. (...), revizuită ulterior. La data pensionării, reclamanta nu a beneficiat de dreptul prevăzut de art. 81 al. 1 din legea nr. 303/2004, deoarece la acea dată era în vigoare art. 10 al. 1 din O.U.G. nr. 103/2013.

Dat fiind caracterul temporar al acestei măsuri, respectiv numai pentru 2014, aceasta nu poate fi extinsă și ulterior, întrucât ar reprezenta o afectare a însăși substanței dreptului

legal reglementat. Solicitând acest drept pârâtului, acesta i-a răspuns negativ prin adresa nr. (...) din (...).

Reclamanta a menționat că temeiul de drept invocat de pârât nu este aplicabil în speță, față de principiul neretroactivității legii. Aplicabilitatea O.U.G. nr. 103/2013 a fost strict limitată doar la anul 2014, iar O.U.G. nr. 83/2014 nu face nici o mențiune cu privire la menținerea acestei interdicții și pentru anul 2014. În același sens s-a pronunțat în mod repetat Curtea Constituțională prin deciziile nr. 334/2014 par. 18 și Decizia 170/2015 par. 24.

În final, reclamanta a arătat că în jurisprudența C.E.D.O. se amintește că, deși statul poate dispune introducerea, suspendarea sau încetarea plății unor astfel de beneficii prin modificări legislative corespunzătoare, revine în competența autorităților naționale și respectiv instanțelor de judecată a stabili și analiza temeiul și rezonabilitatea aplicării acestor dispoziții, cu respectarea mecanismului de protecție creat de Convenție.

În drept, au fost invocate dispozițiile art. 81 al. 1 din legea nr. 303/2004, art. 15, 5 din Constituția României.

Prin sentința civilă nr. (...) din (...) pronunțată în dosarul nr. (...), Tribunalul Bacău a respins acțiunea ca neîntemeiată, reținând în esență că dreptul reclamantei la contravaloarea indemnizației egale cu 7 indemnizații lunare brute s-a născut la data ieșirii acesteia la pensie, respectiv, la data publicării decretului prezidențial (...). La acel moment erau în vigoare dispozițiile art. 10 al.1 din O.U.G. nr. 103/2013, iar, ulterior, măsura neaplicării art. 81 din Legea nr. 303/2004 a fost dispusă și pentru anul 2015, prin art. 9 din O.U.G. nr. 83/2014.

Față de modul de redactare al art. 9 din O.U.G. nr. 83/2014, tribunalul a reținut că textul legal nu face nicio distincție între drepturile la indemnizație născute anterior sau cele născute în anul 2015, prevederile legale fiind clare în sensul neacordării acestor beneficii în anul 2015.

În concluzie, tribunalul a reținut că exercițiul dreptului reclamantei la indemnizația solicitată a fost suspendat inclusiv în anul 2015.

2) Curtea constată admisibilitatea sesizării, în conformitate cu prevederile art. 519 Cod procedură civilă, pentru următoarele motive :

- De lămurirea modului de interpretare și aplicarea dispozițiilor art. 10 al. 1 din O.U.G. nr. 103/2013 și art. 9 din O.U.G. nr.83/2014 depinde soluționarea pe fond a cauzei întrucât este supus examinării caracterul măsurii suspendării plății indemnizației egale cu 7 indemnizații lunare brute acordată în baza art. 81 din Legea nr. 303/2004 ;

- Problema de drept este nouă, dacă avem în vedere că Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o altă hotărâre cu privire la textele de lege menționate ;

Modalitatea de stabilire a caracterului limitat al suspendării dreptului, cu referire la art. 9 din Legea nr. 118/2010, a fost stabilit prin Decizia nr. 16/2015 a Înaltei Curți de Casație și Justiție pronunțată în dosarul nr. 689/1/2015 de completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

S-a statuat prin această decizie că : „...efectele dispozițiilor art. 9 din Legea nr. 118/2010 au vizat exercițiul dreptului la acordarea de ajutoare/indemnizații, în sensul suspendării acestuia în perioada 3.07. – 31.12.2010, și nu existența acestui drept”.

S-a reținut de către Înalta Curte de Casație și Justiție că : „Rațiunea acestei interpretări este impusă și de succesiunea în timp a actelor normative prin care legiuitorul a dispus, cu caracter temporar, măsura neaplicării dispozițiilor legale privind ajutoarele/indemnizațiile în anii 2011 – 2015.”

- Problema de drept nu face obiectul unui recurs în interesul legii, în curs de soluționare.

3) Punctul de vedere al părților cu privire la dezlegarea problemei de drept.

În notele scrise depuse la dosar (filele 23-26), apelanta (...) a susținut că, având în vedere caracterul temporar al măsurii neacordării ajutoarelor sau, după caz, indemnizațiilor la ieșirea la pensie, conform art. 10 al. 1 din O.U.G. nr. 103/2013, această măsură nu poate fi

menținută și extinsă ulterior în timp, această extindere reprezentând în aceste condiții o afectare a însuși substanței dreptului legal reglementat.

Actul normativ invocat de intimată și reținut de prima instanță – art. 9 din O.U.G. nr. 83/2014, ca temei al neacordării dreptului solicitat de către apelantă în anul 2015, ulterior încetării măsurii de suspendare în ceea ce o privea, nu este aplicabil situației de față, având în vedere principiul neretroactivității legii prevăzut de art. 15 al. 2 din Constituția României.

Prin „Notele” depuse la fila 27 dosar intimatul (...) a arătat că se opune la sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile, întrucât, obiectul cauzei - plata drepturilor salariale reprezentând contravaloarea indemnizației egale cu 7 indemnizații de încadrare lunare brute, potrivit art. 81 al. 1 din Legea nr. 303/2004 – nu este de natură a da naștere la interpretări contradictorii, actele normative incidente în speță reglementând o interdicție care s-a prorogată începând cu anul 2010 pe fiecare an în parte până în prezent, generând o imposibilitate legală de acordare a acestei indemnizații.

4) Punctul de vedere motivat al completului de judecată.

Dispozițiile a căror interpretare s-a solicitat pe calea prezentei sesizări sunt, în ordine cronologică următoarele :

- art. 81 al.1 din Legea nr. 303/2004 : *„Judecătorii și procurorii cu vechime continuă în magistratură de 20 de ani beneficiază, la data pensionării sau a eliberării din funcție pentru alte motive neimputabile, de o indemnizație egală cu 7 indemnizații de încadrare lunare brute, care se impozitează potrivit legii”.*

- art. 10 al.1 din O.U.G. nr. 103/2013 : *„În anul 2014 nu se acordă ajutoarele sau, după caz, indemnizațiile la ieșirea la pensie, retragere, încetarea raporturilor de serviciu ori la trecerea în rezervă”.*

- art. 9 al. 1 din O.U.G. nr. 83/2014 : *„În anul 2015 dispozițiile legale privind acordarea ajutoarelor sau, după caz, indemnizațiile la ieșirea la pensie, retragere, încetarea raporturilor de serviciu ori la trecerea în rezervă nu se aplică”.*

În cauză, dreptul apelantei-reclamante la contravaloarea indemnizației egale cu 7 indemnizații lunare brute s-a născut la data ieșirii sale la pensie – 25.06.2014, când erau în vigoare dispozițiile art. 10 al.1 din O.U.G. nr. 103/2013, iar ulterior, măsura neaplicării art. 81 din Legea nr. 303/2004, a fost dispusă și pentru anul 2015, prin art. 9 din O.U.G. nr. 83/2014, acte normative enunțate mai sus.

Prin modul de redactare a textelor legale citate mai sus, prin precizarea anului pentru care nu se acordă drepturile pentru ieșirea la pensie, raportat la faptul că nu s-a dispus abrogarea expresă a art. 81 din Legea nr. 303/2004, Curtea apreciază că efectul acestor dispoziții legale vizează exercițiul dreptului la acordarea de ajutoare/indemnizații, în sensul suspendării acestuia pe perioada anilor calendaristici 2014 și respectiv 2015 și nu existența acestui drept.

Caracterul limitat al suspendării acestui drept, cu referire la art. 9 din Legea nr. 118/2010, a fost stabilit, de altfel, și prin Decizia nr. 16/2015 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept (dosar nr. 689/1/2015).

S-au reținut, astfel, în considerentele acestei hotărâri că : *„Din interpretarea normelor legale enunțate rezultă că voința legiuitorului nu a fost aceea de eliminare a beneficiilor acordate unor categorii socioprofesionale, respectiv de încetare a existenței dreptului la acordarea de ajutoare/indemnizații, ci doar de suspendare a exercițiului acestui drept”.*

În același sens, s-a pronunțat Înalta Curte de Casație și justiție în soluționarea unui recurs în interesul legii (Decizia nr.77 din 5.XI.2007) prin care a stabilit cu privire la acordarea primei de concediu funcționarilor publici că : *„Succesiunea în timp a actelor normative impune a se reține că dreptul la prima pentru concediul de odihnă al funcționarilor publici instituit prin art. 34 al. 2 din Legea nr. 188/1999 și-a produs efectul începând cu data*

menționată, suspendarea exercițiului acestui drept neputând fi echivalată cu însăși înlăturarea lui.

...
Într-o atare situație, suspendarea exercițiului dreptului la prima de concediu nu echivalează cu însăși înlăturarea lui, cât timp prin nicio dispoziție legală nu i-a fost înlăturată existența și nici nu s-a constatat neconstituționalitatea textului de lege ce prevede acest drept”.

În speță, aceste dispoziții legale nu conțin vreo referire la eventualitatea desființării dreptului la acordarea de ajutoare/indemnizații, ci doar la suspendarea exercițiului acestui drept.

Ca urmare, pentru ca un drept prevăzut să nu devină doar o obligație lipsită de conținut, redusă la nudum jus, ceea ce ar constitui o îngrădire nelegitimă a exercitării lui, un atare drept nu poate fi considerat că nu a existat în perioada pentru care exercițiul lui a fost suspendat, iar nu înlăturat (Decizia nr. XII din 5.02.2007 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție în soluționarea unui recurs în interesul legii).

Cu privire la aplicarea în timp a actelor normative de suspendare, Curtea apreciază că dispozițiile privind reglementarea neacordării acestor indemnizații la ieșirea la pensie nu retroactivează, ci se aplică doar pentru anul la care se referă actul normativ, sens în care s-a pronunțat și Înalta Curte de Casație și Justiție prin Decizia nr. 23/2005 în soluționarea unui recurs în interesul legii și Curtea Constituțională a României prin Deciziile nr. 334/2014 și nr. 170/2015.

Astfel, prin interpretare, Curtea consideră că dispoziția legală - art. 10 al.1 din O.U.G. nr. 103/2014, care a dispus suspendarea acordării dreptului la indemnizație pentru anul 2014 nu ultraactivează, având o aplicare strict limitată până la sfârșitul acestui an, iar dispoziția succesivă – art. 9 al.1 din O.U.G. nr. 83/2014, nu retroactivează, nefiind aplicabilă decât situațiilor născute în anul 2015.

În acest sens se justifică aspectul sesizat de Curtea Constituțională a României în cadrul Deciziei nr. 42/2014 :

„... restrângerea ori suspendarea acestor drepturi bănești și în viitor, în condițiile în care textele de lege care le prevăd nu au fost abrogate, ar putea justifica întrebarea dacă aceste drepturi mai există și dacă nu cumva textele de lege care le prevăd au fost în fapt lipsite de eficiență, așa încât speranța titularilor acestor drepturi, deși au suport legal, este în realitate lipsită de conținut.

Astfel, deși formal limitată în timp, respectiv vizând durata unui an calendaristic, măsura de suspendare repetată a acestor drepturi, pentru mai mulți ani la rând, ar putea afecta caracterul previzibil al normelor de lege, creând incertitudine cu privire la existența acestor drepturi.”

În cauză, întrucât dreptul la indemnizație pentru apelantă a fost suspendat până la sfârșitul anului 2014 (art. 10 al. 1 din O.U.G. nr. 103/2013), această suspendare nu poate fi menținută ulterior, atât timp cât nu a fost prevăzută expres de dispoziția legală succesivă (art. 9 al.1 din O.U.G. nr. 83/2014).

Menținerea acestei măsuri de suspendare sine die, în condițiile în care nu este prevăzută de lege, reprezintă în fapt, suprimarea dreptului, fiind deci afectată existența acestuia, contrar considerentelor deciziilor Înaltei Curți de Casație și Justiție și ale Curții Constituționale menționate mai sus.

PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII
DISPUNE

Dispune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, conform dispozițiilor art. 519 - 520 Cod procedură civilă, cu rezolvarea de principiu a chestiunii de drept referitoare la aplicarea dispozițiilor art. 10 al.1 din O.U.G. 103/2013 și art. 9 O.U.G. 83/2014, în sensul de a interpreta dacă sintagmele „nu se acordă”, respectiv „nu se aplică” cuprinse în textele legale menționate se referă la substanța dreptului la acordarea indemnizației la ieșirea la pensie sau reprezintă doar o suspendare a acordării acestei indemnizații și totodată, în eventualitatea în care cele două sintagme vizează doar suspendarea exercițiului dreptului la indemnizația la ieșirea la pensie, dacă această suspendare se referă numai la perioada anului 2013, respectiv 2014 și numai la persoanele al căror drept la pensie s-a deschis în 2013, respectiv 2014 sau vizează toate persoanele care au vocație la plata acestei indemnizații, indiferent de data deschiderii dreptului la pensie pentru acestea.

De asemenea, în condițiile în care se interpretează că cele două sintagme menționate anterior se referă doar la suspendarea exercițiului dreptului la indemnizația la ieșirea la pensie, care este data de la care persoanele cu vocație la plata acestei indemnizații pot solicita acordarea efectivă a dreptului lor ?

În temeiul art. 520 al.2 Cod procedură civilă, suspendă judecata cauzei, până la pronunțarea de către Înalta Curte de Casație și Justiție a hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept menționată anterior.

Definitivă.

Pronunțată în ședința publică din 10 august 2016.

Președinte,

Judecător,

Grefier,

R O M Â N I A
CURTEA DE APEL BACĂU
SECȚIA I CIVILĂ

Dosar nr. (...)

ÎNCHEIERE

Ședința în camera de consiliu din : 29 August 2016

Completul compus din:

PREȘEDINTE: (...)

JUDECĂTOR: (...)

GREFIER: (...)

La ordine a venit spre soluționare sesizarea din oficiu privind îndreptarea erorii materiale strecurate în dispozitivul Încheierii din 10 august 2016 pronunțată de Curtea de Apel Bacău în dosar nr.(...).

Procedura fără citarea părților.

S-a expus referatul oral asupra cauzei, după care :

Instanța rămâne în deliberare și pronunțare asupra sesizării din oficiu.

C U R T E A
- deliberând -

Asupra sesizării din oficiu privind îndreptarea erorii materiale de față, constată următoarele :

Prin Încheierea din 10.08.2016 pronunțată de Curtea de Apel Bacău în dosarul nr. (...), s-a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, conform dispozițiilor art. 519-520 Cod procedură civilă cu rezolvarea de principiu a chestiunii de drept referitoare la aplicarea dispozițiilor art. 10 al.1 din O.U.G. nr. 103/2013 și art. 9 al.1 din O.U.G. nr. 83/2014.

Din eroare, s-a consemnat în această încheiere, ca perioadă de referință, anii 2013 și 2014, în loc de 2014 și 2015, cum este corect.

Față de considerentele expuse, în baza art. 442 Cod procedură civilă se va admite sesizarea din oficiu și se va dispune îndreptarea erorii materiale în sensul arătat.

PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII
DISPUNE

Admite sesizarea din oficiu privind îndreptarea erorii materiale.

Dispune îndreptarea erorii materiale cuprinse în dispozitivul Încheierii din 10.08.2016 pronunțată de Curtea de Apel Bacău în dosarul nr. (...) în sensul că perioada vizată se referă la anii 2014, 2015, cum este corect și nu la anii 2013, 2014, cum greșit s-a consemnat.

Definitivă.

Pronunțată în ședința publică din 29 August 2016.

Președinte,

Judecător,

Grefier,